

Marita Petersen úr Javnaðarflokkinum:

Viðurskiptini við Danmark skulu nú greiðast

– Við stýrisskipanarlógini fingur vit skil á viðurskiptunum heima hjá okkum sjálvum. Nú skulu vit hava skil á ríkisrættarligu viðurskiptunum, sigur Marita Petersen, sum legði uppskotið um at seta stjórnmalanevnd fyri tingið. Hon leggur dent á týðningin, tað hevur, at allir flokkar eru við í arbeiðinum.

EIRIKUR LINDENSKOV

– Vit hava lagt uppskotið um setan av stjórnmalanevnd fyri tingið til tess at allir flokkar skulu vera við til kjakið um framtíðar støðu okkara – í ríkinum, ella uttanfyri. Okkara uppskot er ikki eitt víðgongd uppskot, ið sigur, at vit skulu hava loysing í morgin, men eitt uppskot um at seta eina nevnd, har allir flokkar eru við, ið skal arbeiða við málunum.

Tað var Marita Petersen úr Javnaðarflokkinum, sum legði uppskotið fram, og tað er hon, ið hesi orðini eigur. Hon heldur ikki, at málið fekk so negativa undirtøku í tinginum, sum vit kanska kundu ventað, tá hugsað verður um lagnuna hjá uppskoti Tjóðveldisflokksins um framtíðarstøðu Føroya fekk. Løgmaður persónliga vildi ikki, at málið skuldi víðgerast, og hann hótti við at skriva út nýval. Hann fekk stuðul frá formanninum í rættarnevndini, Bjørn á Heygum, sum sultaði mál-ið, so tað fall burtur.

Meina tað seriøst

– Men er hetta ikki bert ein roynd hjá Javnaðarflokkinum at taka málið frá Tjóðveldisflokkinum og á henda hátt royna at fella samgonguna?

– Nei, tað er tað ikki. Tað er av sera stórum týðningi, at allir flokkar eru við til at víðgera eitt so týðningarmikið mál. Og tá eg sigi allir flokkar meini bæði teir, sum vilja hava meira sjálfstýri og teir, sum vilja hava meiri samband, sigur Marita Petersen.

Hon vísir annars á, at undir víðgerini eftirlýstu summir tingmenn støðuna hjá Javnaðarflokkinum í tjóðskaparmálum. Men Marita Petersen sigur, at málið ikki er lagt fram fyri at markera Javnaðarflokkin, men at flokkurin meinar tað seriøst.

Tíðin farin frá heimastýrslógini

– Heimastýrisskipanin er 50 ár, og vit skulu minnst til, at hon er gjørd í eini aðrari tíð og undir øðrum fortreytum. Tí eiga vit hyggja upp á hana nú, sigur Marita Petersen.

Javnaðarflokkurin hevur í fleiri ár tosað um eina sjálfstýrslóg, men enn hevur flokkurin ikki sagt, hvat ein slík lóg skal innihalda. Er hetta okkurt tíð gera í staðin fyri sjálfstýrslógina?

– Fyri so vítt er hetta arbeiðið bert eitt framhald av arbeiðinum við stýrisskipanarlógini. Hon var bara fyrsta stigið í at broyta hesi

viðurskipti. Bæði landsstýrini sum sótu í valskeiðnum 1990 - 94 arbeiddu við hesum málunum, men tá vóru so nógvar katastrofur, at meira kom ikki burtur úr. Men vit fingur tó sett nevndina, sum gjørdi uppskotið til stýrisskipanarlógina, og vit fingur fulla undirtøku fyri henni í tinginum. Tað haldi eg var sera gott. Arbeiði, sum nú skal fara fram við eini stjórnmalanevnd er so eitt framhald av hesum, sigur Marita Petersen.

Hvat úrslitið verður, veit hon ikki, men tað kann verða, at gjørd verður ein sjálfstýrslóg - ella ein sambandslóg, um tingið ynskir tað.

Tingið sjálfstøðugt

Marita Petersen vísir á, at lógin sum Ísland fekk í 1918 kann vera ein fyrmynd. Hon varð mett sum meira sjálfstýrslóg, enn heimastýrslóg okkara, men hon et ein sambandslóg.

– Í ávisan munu hava vit meira sjálfstýri í heimastýrslógini, enn íslendingar høvdu tá. Tingið er í fleiri málum púra sjálfstøðugt. Eitt nú er drotningin ikki yvir tinginum - hon skal ikki staðfesta lógir, ið tingið samtykkir.

Marita Petersen sigur viðari, at stjórnmalanevndin eisini skal hyggja eftir stýrisskipanarlógini, sum júst er samtykt.

– Tað kann tykast løgið longu nú at gera broytingar, men tað kann vera, at okkurt er, sum skal broytast. Eitt nú um tingið skal hava møguleikan at skriva út val í ótíð, um vit aftur skulu hava rættin til fólkkaatkvøður o. s. fr. Hetta er spurningur, vit eiga at taka upp, tí tað tekur tíð at gera slíkar broytingar - og tað skal tað, leggur Marita Petersen afturat.

Vilja hava

Sambandsflokkinn við – Javnaðarflokkurin hevur sitið í samgongu í tvey ár síðani seinasta val. Hvi

Marita Petersen heldur tað hava sera stóran týðning, at allir flokkar eru við til broytingarnar í ríkisrættarligu viðurskiptum okkara

er als einki gjørt við nakra sjálfstýrslóg e. l. hesi árin?

– Orsøkin er fyrst og fremst tann, at Javnaðarflokkurin í hesum landsstýrinum ikki hevur sitið við hesum málunum. Fyri tað næsta hevur Sambandsflokkurin ikki verið serliga heitur fyri at gera broytingar hesum víðvikjandi. Men eg eri vís í, at um samgongan millum Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkin og Sjálfstýrissflokkin helt fram, so varð arbeiðið víðari við málunum.

– Men vit vilja fegin, at Sambandsflokkurin kemur við í kjakið. Tað er umráðandi at fáa breiða undirtøku á tingi og tað er júst tí vit leggja málið fram á henda hátt, heldur enn at koma við einum lidnum uppskoti, sum bara tveir flokkar taka undir við, og sum so fellur. Tað er ikki konstruktivt.

Marita Petersen vísir harafturat á, at Sambandsflokkurin, um hann ikki hevur verið so íðin at gera slíkar broytingar, kortini hevur vart tær broytingar, sum hann hevur verið við til at gjørt.

Sum lögmaður stóð Marita Petersen fyri arbeiðinum við stýrisskipanarlógini. Hon sigur, at vit nú kunnu siga, at vit við hesi lóg hava fingið skil á heima hjá okkum sjálvum. Næsta nátturliga stigið verður at fáa skil á ríkisrættarligu viðurskiptunum.

Hon leggur dent á týðningin tað hevur, at fólk úr øllum flokkum gera sít til at samstarva um hetta mál til gagns fyri allar partar.

Mótmæla samanlegging

Skúlaráðið í Havn heldur, at málið um samanlegging av 10. flokkunum eigur at verða tikið upp til nýggja víðgerð

EIRIKUR LINDENSKOV

– Vit hava ikki verið við í endaligu víðgerðina av málunum um at leggja saman 10. flokkarnar í Tórshavnar kommunu. Vit halda heldur ikki, at loysnin, sum býráðið skjýtur upp er tann besta.

Hetta sigur Jóhan Samuelsen, sum er næstformaður í Tórshavnar Skúlaráð. Hann sigur, at skúlaráðið heldur, at vit eiga at biða við at gera slíkar broytingar, fyrr enn álitið um nýggja skúlalóg er víðgjørt.

– Tá siggja vit eisini, hvussu valmøguleikarnir hjá næmingum í 10. flokki verða

Jóhan Samuelsen vísir á, at hóast slíkt mál um skúlasamanlegging er mál, ið hoyrir undir skúlaráðið, so hevur skúlaráðið í Havn ikki havt møguleikan at verið við, nú málið hevur fingið endaliga víðgerð.

– Hóast býráðið samtykti, at avvarðandi myndugleikarnir á skúlaøkinum, sum eru skúlaráðið, Landsskúlafyriritingin og skúlaleiðslurnar, skuldu vera við, hava vit einki hoyrt síðan

Jóhan Samuelsen heldur, at lærararnir eisini eiga at víðgera málið um samanlegging av 10. flokkunum

málið varð lagt fram 6. juni.

Jóhan Samuelsen sigur, at skúlaráðið mótmælir hesi framferð, og mælir til, at málið fær nýggja víðgerð, áðrenn nakrar broytingar verða gjørdar.

Jóhan Samuelsen leggur afturat, at hann sjálvur heldur, at málið so avgjørt eisini eigur at verða lagt fyri felagslærararáðið hjá øllum skúlaunum í kommununi.

– Lærararnir eiga sjálvandi eisini at verða hoyrdir, leggur Jóhan Samuelsen dent á.

MEINIGHEITSHÚSIÐ Í HAVN

ein 100 ÁRA dagur

Í hesum sambandi verður
FUNDUR við BORDHALDI
Í KVØLD kl. 19

Øll eru
vælkomin!

Innsavnan
til arbeiðið

Stýrið